

Briselē, 2025. gada 16. decembrī
(OR. en)

16907/25

TELECOM 482
CYBER 385
DIGIT 278

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 15. decembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2025) 860 final

Temats: KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI
Pirmais gada ziņojums par sadarbību Eiropas Savienībā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 860 final.

Pielikumā: COM(2025) 860 final

Briselē, 15.12.2025.
COM(2025) 860 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Pirmais gada ziņojums par sadarbību Eiropas Savienībā

{SWD(2025) 975 final}

SATURA RĀDĪTĀJS

KONTEKSTS UN PAMATINFORMĀCIJA.....	2
STRUKTŪRA.....	2
PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA AKTA ĪSTENOŠANĀ	3
Pārvaldība.....	3
Veicinātājfaktori	4
Atbalsta pasākumi	6
Sadarbības novērtējumi	9
SADARBĪBA STARP KOMISIJU UN CITĀM IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM	12
SECINĀJUMS UN IESKATS NĀKOTNĒ	12

KONTEKSTS UN PAMATINFORMĀCIJA

SADARBSPĒJĪGAS EIROPAS AKTS LIEK PAMATUS EFEKTĪVI SAVIENOTAI DIGITĀLAI EIROPAI

Eiropas Savienībai virzoties uz priekšu digitālās pārveides jomā, Sadarbspējīgas Eiropas akts¹, kas ir spēkā kopš 2024. gada 11. aprīļa, nodrošina būtisku satvaru pārrobežu sadarbības un inovāciju veicināšanai publiskajā sektorā. Šis akts virza digitālās desmitgades² mērķi līdz 2030. gadam panākt, ka galvenie publiskie pakalpojumi 100 % apmērā tiek nodrošināti tiešsaistē. Tā ir atbilde uz pieaugošo vajadzību pēc efektīviem pārrobežu pakalpojumiem: tā kā 150 miljoni ES iedzīvotāju dzīvo pierobežas reģionos un 2 miljoni katru dienu pārvietojas starp dalībvalstīm, būtiska nozīme ir savstarpēji savienotām publiskās pārvaldes iestādēm. Spēcīgākas digitālās pārvaldes iestādes ne tikai nodrošinās netraucētus pakalpojumus, bet arī, kā paredzams, ļaus ietaupīt līdz 5 miljardiem EUR katru gadu, uzlabojot efektivitāti³.

Šajā pirmajā gada ziņojumā, ko Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar Sadarbspējīgas Eiropas akta 20. panta 4. punktu, ir aplūkots vispārējais progress akta īstenošanā un uzsvērti sasniegumi, problēmas un turpmākie darbības virzieni. Tajā ir izmantota strukturēta pieeja, sākot ar plašāku minētā akta kontekstu, un pēc tam tiek detalizēti aplūkoti akta īstenošana un ietekme. Šajā ziņojumā galvenā uzmanība ir pievērsta sākotnējam progresam un jaunu iniciatīvu izvirzīšanai, tomēr turpmākajos ziņojumos tiks izmantoti rezultāti, kurus sniegs pilnvērtīgs uzraudzības mehānisms, kas izmantos arvien plašākas datu kopas, lai analizētu tendences, šķēršļus un virzītājspēkus. Tādējādi tiks sniegts visaptverošs pārskats par sadarbības stāvokli ES.

STRUKTŪRA

Sadarbspējīgas Eiropas akta noteikumi ļāva izveidot stabilu satvaru publiskā sektora iestāžu sadarbībai, nodrošinot to, ka pakalpojumus var netraucēti sniegt pāri teritoriālajām, nozaru un organizatoriskajām robežām. Akta galvenie panti ir iedalīti četrās pamatkategorijās: pārvaldība, sadarbības veicinātājfaktori, īstenošanas

¹ [Regula \(ES\) 2024/903 - LV - EUR-Lex.](#)

² [Eiropas digitālā desmitgade: 2030. gada mērķrādītāji | Eiropas Komisija.](#)

³ [EUR-Lex - 52022SC0721 - EN - EUR-Lex.](#)

atbalsta pasākumi un sadarbības novērtējumi. Pēdējā kategorija nodrošina digitāliem risinājumiem gatavas politikas izstrādi.

1. attēls. Sadarbīgas Eiropas akta iedalījums apakšiedaļās

Šajā pirmajā ziņojumā galvenā uzmanība ir pievērsta akta īstenošanai no tā spēkā stāšanās brīža līdz 2025. gada jūlijam, un tajā ir iekļauti vairāki elementi no uzraudzības darbībām, kas veiktas saskaņā ar 20. pantu. Ņemot vērā to, ka akta īstenošana turpinās, visaptveroši dati pašlaik nav pieejami, tāpēc nav iespējams gūt ieskatu no sadarbīgas Eiropas uzraudzības mehānisma. Papildu informācija par to ir sniegta šim ziņojumam pievienotajā dienestu darba dokumentā⁴.

PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA AKTA ĪSTENOŠANĀ

Pārvaldība

Juridiskais pamats

Ar aktu noteiktā pārvaldības sistēma tika pilnībā izveidota pagājušajā gadā, kā sīkāk izklāstīts tālāk.

Īstenošanas pasākumi

Pagājušā gada laikā tika panākts ievērojams progress spēcīgas pārvaldības struktūras izveidē.

- Kā noteikts 15. pantā, **Sadarbīgas Eiropas kolēģija un tās pastāvīgā darba grupa** oficiāli sāka darbu 2024. gada ceturtajā ceturksnī, nodrošinot institucionālo satvaru, kas vajadzīgs, lai koordinētu akta īstenošanu visā ES. Turklāt šī kolēģija 2025. gada maijā pieņēma **Kolēģijas darba programmu**, un tā tiks regulāri atjaunināta, lai virzītu turpmāko kolēģijas sanāksmju darba kārtību izstrādi.
- Kā noteikts 16. pantā, 2025. gada maijā Sadarbīgas Eiropas portālā oficiāli sāka darboties **Sadarbīgas Eiropas kopiena**. Tā nodrošina sadarbības telpu dalībvalstīm, iestādēm un ieinteresētajām personām, lai tās varētu apmainīties ar pieredzi, dalīties paraugpraksē un kopīgi izstrādāt risinājumus.

⁴ SWD(2025)975.

- Ņemot vērā 17. un 18. pantu, 26 no 27 dalībvalstīm bija iecēlušas savas **valsts kompetentās iestādes** līdz juridiski saistošajam termiņam, proti, līdz 2025. gada 12. janvārim, kā noteikts 17. pantā, un Savienības struktūras bija iecēlušas savus **sadarbspējas koordinatorus** saskaņā ar 18. pantu. Tas ir ļāvis īstenot saskaņotu pieeju īstenošanai un koordinācijai visā ES.
- Lai izstrādātu **pirmo Sadarbspējīgas Eiropas programmu**, kā noteikts 19. pantā, 2025. gada pirmajā ceturksnī tika izveidota darba grupa, kurā ietilpst pastāvīgie darba grupas locekļi. Šī darba grupa sagatavoja sabiedrisko apspriešanu, kas 2025. gada jūnijā tika uzsākta Sadarbspējīgas Eiropas portālā ar mērķi nodrošināt to, ka, nosakot turpmākās prioritātes, tiek ņemti vērā plaša ieinteresēto personu loka ieteikumi un vēlmes⁵.

Nākotnes apsvērumi

Raugoties nākotnē, galvenā uzmanība tiks pievērsta tam, lai kolēģija oficiāli **pieņemtu Sadarbspējīgas Eiropas programmu**. Šī programma nodrošinās visaptverošu satvaru sadarbības centienu virzībai visā ES, saskaņojot pašreizējās iniciatīvas ar ilgtermiņa mērķiem un dalībvalstu un ES iestāžu mainīgajām vajadzībām. **Uzraudzības sistēma** tiks vēl vairāk uzlabota. Visbeidzot, **pirmā kopienas ikgadējā asambleja**, kas notiks 2025. gada oktobrī, būs svarīga iespēja vēl vairāk veicināt sadarbību, paraugprakses apmaiņu un ieinteresēto personu iesaisti.

Veicinātājfaktori

Juridiskais pamats

Ar Sadarbspējīgas Eiropas aktu izveido visaptverošu satvaru juridisko, organizatorisko, semantisko un tehnisko prasību izpildei, lai nodrošinātu mērogojamus un pielāgojamus risinājumus publiskajā sektorā. Lai nodrošinātu šo risinājumu efektīvu **kopīgošanu un atkalizmantošanu**, ar 4. pantu ES iestādēm un publiskā sektora struktūrām ir noteikts pienākums kopīgot Eiropas digitālo pakalpojumu sadarbības risinājumus. Kolēģija iesaka izstrādāt tādus **sadarbspējas risinājumus**, kam var piemērot apzīmējumu "Sadarbspējīgas Eiropas risinājums". Ar aktu tiek nostiprināts **Eiropas sadarbības satvars (EIF)** kā kopīgs atsauces punkts un ieviests **Sadarbspējīgas Eiropas portāls** kā vienots kontaktpunkts risinājumiem, tehniskajām specifikācijām un paraugpraktīsei.

Īstenošanas pasākumi

- Sadarbspējīgas Eiropas uzraudzības mehānisma 2025. gada rezultāti parādīja, ka **katra dalībvalsts** ir oficiāli **pieņēmusi Eiropas sadarbības satvara pašreizējo modeli**⁶. Lai īstenotu akta 6. panta noteikumus, 2025. gada maijā tika izveidota neformāla ekspertu grupa par **nākamās paaudzes Eiropas sadarbības satvaru**, kas sniegs tehniskas un stratēģiskas norādes minētā satvara pārskatīšanai.

⁵ Programmas apspriešana portālā: [Izsakiet savu viedokli | Sadarbspējīgas Eiropas portāls](#).

⁶ [EUR-Lex - 52017DC0134 - LV - EUR-Lex](#).

- Izpildot 7. pantā noteikto, 2025. gada maijā kolēģija apstiprināja **sadarbspējīgas Eiropas risinājumu marķēšanas procesa un kritēriju definīciju**. Tā nodrošinās iespēju, ka portālā un visā Kopienā varēs atzīt un veicināt tādus risinājumus, kas atbilst noteiktiem kvalitātes un sadarbības standartiem. Lai izvēlētos pirmos Sadarbspējīgas Eiropas risinājumus, tika izveidota **īpaša darba grupa**, kuras sastāvā bija pastāvīgās darba grupas locekļi. Turklāt laikā no 2025. gada jūnija līdz augustam portālā tika veikta **sabiedriskā apspriešana**, lai apkopotu iesniegtos sadarbības risinājumus, kas jāizvērtē attiecībā uz marķēšanu.
- Izpildot 8. panta prasību, **Sadarbspējīgas Eiropas portāls** tika atklāts 2024. gada ceturtajā ceturksnī. Tas darbojas kā centrālais mezgls informācijai, resursiem un rīkiem, kuru mērķis ir veicināt pārrobežu sadarbības iniciatīvas. Portālā ir reģistrēti aptuveni 10 000 lietotāju, un katru mēnesi tiek skatītas gandrīz 100 000 lapas. Cita starpā šajā portālā ir pieejami sadarbības risinājumi un novērtējuma ziņojumi, uz kuru pamata kolēģija var pieņemt lēmumus un izstrādāt dokumentus; tas nodrošina sadarbības telpu regulatīvajām smilškastēm; un katru mēnesi tajā tiek publicētas jaunas digitālā finansējuma iespējas. 2025. gada jūlijā portālā bija reģistrēti **670** aktīvi risinājumi⁷. Lielākā daļa no tiem (58,5 %) bija izstrādāti ES līmenī. Īpašumtiesības galvenokārt pieder ES struktūrām (57,7 %), un tām seko publiskā sektora iestādes (34,5 %). Galvenā institucionālā īpašniece ir Eiropas Komisija, jo īpaši tās ģenerāldirektorāts DIGIT.

Labas prakses piemēri

Eiropas Sadarbības satvara ĪSTENOŠANA IGAUNIJĀ

Igaunija 2023. gadā ieviesa jaunu valsts sadarbības satvaru⁸, lai aizstātu tā desmit gadus veco priekšteci. Lai gan tas nav obligāts, tas ietver praktiskus norādījumus visai valsts pārvaldei par sadarbības principiem. Šie principi nodrošina raitu saziņu un datu apmaiņu starp IKT sistēmām. Minētais satvars ir saskaņots ar Eiropas Sadarbības satvaru un nepārtraukti attīstās, tiek regulāri atjaunināts, lai arī turpmāk būtu pielāgojams un viegli lietojams, un tas tiek pārskatīts vismaz reizi divos gados.

Papildus tam Igaunija ir virzījusi vairākas iniciatīvas sadarbības un digitālās noturības jomā, jo īpaši par pasaulē pirmo “datu vēstniecību” Luksemburgā⁹. Šī valdības datu drošā dublēšana nodrošina darbības nepārtrauktību un ir piemērs paraugpraksi pārrobežu datu pārvaldībā un sadarbībā. Minētā iniciatīva ir daļa no plašākas Igaunijas stratēģijas, kuras mērķis ir pastiprināt digitālo noturību un nodrošināt nepārtrauktu valdības darbību, pamatojoties uz spēcīgu sadarbību, kas atbalsta drošu un netraucētu datu apmaiņu starp sistēmām. Glabājot kritiski svarīgus valdības datus drošā vietā ārpus Igaunijas, datu vēstniecība nodrošina

⁷ Dati no Sadarbspējīgas Eiropas uzraudzības mehānisma 2025. gada rezultātiem. Plašāka informācija ir pieejama SWD(2025)975.

⁸ [Valsts informācijas sistēmas sadarbība 2011. gadā | Ekonomikas lietu un komunikāciju ministrija.](#)

⁹ [Datu vēstniecība Luksemburgā.](#)

savā kategorijā labāko praksi darbības nepārtrauktībai un katastrofu seku novēršanas pārvaldībai. Tas ir būtiski, lai sistēmas būtu sadarbspējīgas.

ES ATVĒRTĀ PIRMKODA RISINĀJUMU KATALOGS

ES Atvērtā pirmkoda risinājumu katalogs¹⁰ parāda, kā kopīgi digitālie aktīvi var veicināt efektivitāti, pārrobežu sadarbību un Eiropas digitālo suverenitāti. Publiskās pārvaldes iestādes arvien vairāk izmanto atvērto pirmkodu, un akta 4. pantā tiek mudināts kopīgi sadarbspējas risinājumus, tostarp kodus, dokumentāciju un atsauces uz atvērtiem standartiem, lai atbalstītu digitālos publiskos pakalpojumus Eiropas mērogā.

Katalogā, ko Eiropas Komisija izstrādājusi Eiropas publisko pakalpojumu bezmaksas un atvērtā pirmkoda programmatūras risinājumu (FOSSEPS) izmēģinājuma projektu ietvaros, ir apkopoti risinājumi no vairākām dalībvalstīm, nodrošinot atkalizmantošanu, sadarbību un labāku sadarbspēju. Katalogs darbojas kā atvērtā pirmkoda risinājumu tirgus, nodrošinot sadarbību, radošumu un efektivitāti un vienlaikus stiprinot sadarbspēju. Sākotnēji tas tika darīts pieejams 2024. gadā kā minimāli dzīvotspējīgs produkts ar Itālijas, Vācijas un Komisijas code.europa.eu¹¹ pienesumu, bet tagad tas ietver arī Somiju, Franciju, Nīderlandi un Zviedriju. Tādas iniciatīvas kā ES Atvērtā pirmkoda risinājumu katalogs un publiccode.yml palīdz veidot novatoriskāku, sadarbspējīgāku un efektīvāku ES digitālo publisko sektoru.

Nākotnes apsvērumi

Nākamajā darbības periodā galvenā uzmanība tiks pievērsta **Sadarbspējīgas Eiropas risinājumu pirmajam kopumam**, kas jāiesniedz kolēģijai apstiprināšanai. Risinājumiem, kas saņems kolēģijas apstiprinājumu, tiks piešķirts Sadarbspējīgas Eiropas risinājuma marķējums, un tie būs pieejami Sadarbspējīgas Eiropas portālā. Turklāt, pamatojoties uz Eiropas sadarbspējas satvara neformālās ekspertu grupas darbu, 2025. gada decembrī kolēģijai tiks iesniegts **nākamās paaudzes Eiropas sadarbspējas satvara plāns**, lai varētu sākt šā satvara oficiālu pārskatīšanu. Turklāt tiks izveidota jauna darba grupa, kuras sastāvā būs pastāvīgās darba grupas locekļi, lai izstrādātu **Pamatnostādnes** sadarbspējas risinājumu **kopīgošanai un atkalizmantošanai**. Lai nodrošinātu plašu piekļūstamību, Sadarbspējīgas Eiropas portāls tiks tulkots visās ES oficiālajās valodās, izmantojot mašīntulkošanu.

Atbalsta pasākumi

Juridiskais pamats

Sadarbspējīgas Eiropas aktā ir izklāstīti pasākumi sadarbspējas stiprināšanai starp dalībvalstīm un struktūrām, izmantojot pielāgotu atbalstu, inovācijas, prasmes un

¹⁰ [ES Atvērtā pirmkoda risinājumu katalogs | Sadarbspējīgas Eiropas portāls.](#)

¹¹ [code.europa.eu | GitLab.](#)

sadarbību. Ar 10. pantu tiek ieviesti **inovāciju pasākumi**, lai izstrādātu jaunus vai uzlabotus sadarbības risinājumus, bieži vien sadarbībā ar *GovTech* dalībniekiem, piemēram, ar MVU, pētniecības iestādēm un jaunuzņēmumiem. Ar 11. un 12. pantu **izveido sadarbības regulatīvās smilškastes** risinājumu testēšanai un validēšanai kontrolētā vidē. Papildu atbalsts ietver papildu mācību materiālus par Eiropas sadarbības satvaru un Sadarbspējīgas Eiropas risinājumiem, tostarp par atvērto pirmkodu, un par brīvprātīgo **salīdzinošās izvērtēšanas** mehānismu, lai uzlabotu sadarbību starp publiskā sektora iestādēm.

Īstenošanas pasākumi

Ir ieviesti vairāki atbalsta pasākumi, lai atbalstītu inovācijas sadarbības jomā.

- Attiecībā uz 11. un 12. pantu **Sadarbspējas regulatīvo smilškastu komiteja** pārrauga šo smilškastu darbību, veicina pieredzes apmaiņu un sniedz norādījumus par paraugpraksi. **Īstenošanas akts par sadarbības regulatīvajām smilškastēm**¹² tika pieņemts 2025. gada jūlijā, nodrošinot strukturētu juridisko pamatu novatorisku digitālo risinājumu testēšanai un izmēģināšanai kontrolētā vidē. Šis satvars ļauj dalībvalstīm un ieinteresētajām personām izmēģināt jaunas pieejas, vienlaikus nodrošinot atbilstību akta principiem un mērķiem.
- Izmantojot programmu “Digitālā Eiropa” un saskaņā ar 10. pantu, Komisija finansē **galvenās iniciatīvas**, lai veicinātu pārrobežu digitālo sadarbību, inovāciju pasākumus un *GovTech* (piemēram, **GovTech inkubatoru un koordinācijas un atbalsta darbību novatoriskām un savienotām valsts pārvaldes iestādēm**). Tas paver ceļu turpmākam daudzvalstu projektam, lai veiktu kopīgus ieguldījumus MI un galveno sadarbības risinājumu izstrādē sabiedriskajiem pakalpojumiem.
- Publiskā sektora sadarbības prasmes ir nostiprinātas, **attīstot Sadarbspējīgas Eiropas akadēmiju**, kā noteikts 13. pantā. Komisija ir veicinājusi sertifikācijas programmas izstrādi sadarbības jautājumos. Laikā no 2024. gada septembra līdz 2025. gada jūnijam tika publicēti deviņi jauni kursi, reģistrēti 12 426 dalībnieki un izsniegti **2716 sertifikāti**. Izsniegto sertifikātu īpatsvars ir **34 %**¹³. Virtuālajā pasākumā “Sezonas skola”, kas tika rīkots no 13. līdz 15. maijam, piedalījās vairāk nekā 500 dalībnieku, un tā mērķis bija veicināt Eiropas sadarbību un vēl vairāk pastiprināt zināšanu apmaiņu šajā jomā. Šim pasākumam jāķļūst par ikgadēju pasākumu.

Labas prakses piemēri

STUDENTU DATU APMAIŅA

*EMREX*¹⁴ ir pārrobežu infrastruktūra, kas nodrošina studentu datu, piemēram, izrakstu un diplomu, drošu elektronisku apmaiņu starp studentiem, augstākās

¹² [Īstenošanas regula - ES - 2025/1420 - LV - EUR-Lex.](#)

¹³ Dati izriet no 2025. gada Sadarbspējīgas Eiropas uzraudzības mehānisma rezultātiem. Plašāka informācija ir pieejama SWD(2025)975.

¹⁴ [EMREX | Atbalsts studentu mobilitātei.](#)

izglītības iestādēm un pilnvarotām trešām personām. Tā atbalsta akadēmisko sasniegumu atzīšanu mašīnlasāmā un PDF formātā, veicinot sadarbību un atkalizmantojamību saskaņā ar aktu un Eiropas sadarbības satvaru¹⁵, tādējādi atvieglojot studentu mobilitāti.

EMREX, ko sākotnēji finansēja no programmas “Erasmus+” (2015.–2017. gadā), tagad ir pašpietiekama atvērtā pirmkoda iniciatīva, ko pārvalda *EMREX* lietotāju grupa (*EUG*), kas ir neatkarīgs, starptautisks, daudzpusējs ieinteresēto personu tīkls, kurā iesaistītas valdības struktūras, akadēmiskās aprindas un *GovTech* dalībnieki. Šī iniciatīva tagad darbojas vairākās valstīs, tostarp Somijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Zviedrijā un Čīlē, un to arvien vairāk pieņem Vācijā.

Tās tehniskajā arhitektūrā ir atvērtā pirmkoda komponenti, kas pieejami *GitHub* saskaņā ar EUPL-1.2 atvērtā pirmkoda licenci¹⁶. Tāpat kā Studentu mobilitātes spraudnis, kas atvieglo izglītības dokumentu pārsūtīšanu, piemēram, starp augstskolu un pieteikumu portālu, *EMREX* datu piekļuves punkts nodrošina uzticamu un standartizētu piekļuvi studentu datiem. Datu apmaiņa notiek, izmantojot *EMREX* mācību modeļa objektu — vienotu formātu, kas nodrošina to, ka akadēmiskie ieraksti ir strukturēti sadarbīgā un mašīnlasāmā veidā. Vārteja ar *DC4EU*¹⁷ ir vienreizējas iesniegšanas tehniska saikne, kas integrē *EMREX* ar projektu “Digitālie apliecinājuma dokumenti ES” (*DC4EU*), tādējādi stiprinot tās lomu plašākā Eiropas digitālās izglītības ekosistēmā. Tā atbalsta uzticamu un drošu datu apmaiņu, kas saskaņota ar ES principiem, piemēram, *eIDAS* un vienreizējas iesniegšanas principu. *EMREX* turpina paplašināties, iespējams, tuvojoties ES digitālās identitātes satvaram un vienotajai digitālajai vārtejai. Šāda pieeja to pozicionēs kā svarīgu veicinātājfaktoru uzticamai, uz lietotāju vērstai datu apmaiņai augstākajā izglītībā un ārpus tās.

IZGLĪTOŠANA SADARBĪBAS JOMĀ POLIJAS VALSTS PĀRVALDĒ

Polija ir attīstījusi digitālo publisko pārvaldi un sadarbību, izvērsot divas galvenās iniciatīvas: tā atkārtoti izmantoja Sadarbīgās Eiropas akadēmijas dokumentu “Sadarbība: ievadkurss” un uzsāka pētījumu par valsts kopratīvo arhitektūru (*GEA*). Dokuments “Sadarbība: ievadkurss”¹⁸, kas integrēts Polijas valsts e-mācību platformā¹⁹ ar EUPL licenci²⁰ un tulkots sadarbībā ar Eiropas Komisiju, veido publiskā sektora spējas, pamatojoties uz ES saskaņotajiem

¹⁵ [Emrex, atvērtā pirmkoda risinājums studentu mobilitātes atbalstam | Sadarbīgās Eiropas portāls.](#)

¹⁶ [EMREX | GitHub.](#)

¹⁷ [Digitālie apliecinājuma dokumenti Eiropai | DC4EU.](#)

¹⁸ [Sadarbība: ievadkurss | ES Akadēmija.](#)

¹⁹ [Kurs wprowadzający do interoperacyjności | Portal Interoperacyjności i Architektury.](#)

²⁰ [Ievadinformācija par EUPL licenci | Sadarbīgās Eiropas portāls.](#)

sadarbspējas principi. Šis mācību materiāls tiek atzinīgi vērtēts attiecībā uz tā skaidrību un lietošanas ērtumu, mudinot Poliju proaktīvi sadarboties ar Eiropas Komisiju, lai lokalizētu papildu kursus, piemēram, par sadarbības novērtējumiem un eGovERA²¹.

2023. gada beigās uzsāktais pētījums par valsts uzņēmumu arhitektūru²² paredz ievada tīmekļseminārus, darbseminārus uz vietas un padziļinātu bieduma atbalstu, lai nostiprinātu publiskā sektora organizāciju spējas sadarbības un korporatīvās arhitektūras jomā. Tā darbības pamatā ir valsts korporatīvās arhitektūras repozitorijs, kas atvieglo praktisko piemērošanu. Iesaistot vairāk nekā 400 ierēdņu no 26 organizācijām, šis iniciatīvas parāda, kā stratēģiskā apmācība un spēju veidošana stiprina pārvaldību, virza digitālo pārveidi un sniedz taustāmus ieguvumus gan pārvaldes iestādēm, gan uzņēmumiem, gan iedzīvotājiem.

Nākotnes apsvērumi

Ar 9. pantu ieviestie **procesi un nosacījumi politikas atbalsta īstenošanas projektu izveidei** tiks izstrādāti un iesniegti pastāvīgajai darba grupai 2026. gadā. Tā rezultātā var tikt **izveidota pirmā sadarbības smilškaite**, un tas būtu nozīmīgs solis ceļā uz inovāciju veicināšanu publiskajā sektorā. Tas arī atbalstītu pārrobežu risinājumu kontrolētu testēšanu. Smilškastes ļaus dalībvalstīm un ieinteresētajām personām eksperimentēt ar jaunām digitālām pieejām, vienlaikus nodrošinot atbilstību Sadarbējīgas Eiropas programmas principiem. Laika gaitā pieredze, kas gūta no smilškastes darbībām, palīdzēs arī pilnveidot sadarbības politiku un izstrādāt jaunus risinājumus. Akadēmija līdz 2025. gada beigām publicēs 12 **jaunus mācību kursus**, un trīs no tiem būs pieejami visās 24 oficiālajās ES valodās. Visbeidzot, kolēģijai apstiprināšanai tiks iesniegta brīvprātīgā **salīdzinošās izvērtēšanas** mehānisma metodika. Kad atbalsta funkcijas būs apstiprinātas, tās tiks izstrādātas portālā un popularizētas Sadarbējīgas Eiropas kopienā.

Sadarbspējas novērtējumi

Juridiskais pamats

Akts atļauj veikt ES subjektu un publiskā sektora iestāžu **sadarbspējas novērtējumus**, lai nodrošinātu to, ka pirms īstenošanas tiek ņemti vērā Eiropas digitālo publisko pakalpojumu pārrobežu sadarbības jautājumi (3. pants). Šie novērtējumi ir paredzēti, lai izvērtētu saistošo prasību ietekmi uz digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, apzinātu ieinteresētās personas, pirms lēmumu pieņemšanas par jaunām vai būtiski mainītām saistošām prasībām pārliecinātos par esošo sadarbības risinājumu piemērojamību un novērtētu to ieguldījumu. Lai atvieglotu procesu, Eiropas Komisija nodrošina tehniskus rīkus, tostarp tiešsaistes rīku novērtējuma ziņojumu aizpildīšanai un publicēšanai portālā. Dalībvalstīm šie instrumenti atvieglo priekšlikumu digitālo aspektu agrīnu noteikšanu un pareizo ekspertu un ieinteresēto personu iesaisti jau no paša sākuma. Tie arī ļauj dalībvalstīm

²¹ [Ievadinformācija par eGovERA® | ES Akadēmija.](#)

²² [Studium AIP | Portal Interoperacyjności i Architektury.](#)

novērtēt, vai izmaiņām vai kompromisiem iestāžu sarunu laikā ir kāda būtiska digitālā ietekme. Turklāt tie nodrošina strukturētu kanālu atsauksmēm un informācijas apmaiņai, un tas stiprina Komisijas spēju prognozēt īstenošanas problēmas un pilnveidot savu politikas veidošanas praksi.

Īstenošanas pasākumi

- **Sadarbspējas novērtēšanas pamatnostādņu**²³ pieņemšana palīdz dalībvalstīm nodrošināt strukturētu un konsekventu pieeju sadarbības novērtēšanai dažādās jomās. Šīs pamatnostādnes nodrošina skaidru satvaru, lai varētu novērtēt saistošo prasību ietekmi uz pārrobežu sadarbību, ieinteresētajām personām un Sadarbības Eiropas atbalsta risinājumiem. 2025. gada otrajā ceturksnī pamatnostādnes tika pārtulkotas visās ES valodās, un tās atbalstīja divus sadarbības novērtējuma ziņojumus, ko dalībvalstis (Kipra un Vācija) iesniedza laikā pēc obligāto sadarbības novērtējumu prasības stāšanās spēkā 2025. gada 12. janvārī.
- Sadarbības Eiropas akta 3. pants Komisijā tika īstenots, izmantojot **digitālajam laikmetam piemērotas politikas veidošanas (DRPM) satvaru**²⁴, kas stājās spēkā 2025. gada janvārī. Izmantojot šo strukturēto pieeju, Komisija jau ir pabeigusi **32 sadarbības novērtējumus**²⁵, kuri ir efektīvi un ar skaidru uzsvāru uz kvalitāti²⁶. Šīs pieejas pamatā ir trīs galvenie elementi.
 - **Digitālā pārbaude** tiek veikta politikas plānošanas posmā, un tajā ir četri īsi jautājumi, kas palīdz politikas grupām noteikt, vai iniciatīvai ir kāda digitāla ietekme.
 - **Digitālajam laikmetam piemērotas politikas veidošanas norādes** atbalsta digitālo apsvērumu sistemātisku integrāciju visā politikas veidošanas procesā.
 - **Tiesību akta finanšu un digitālais pārskats (LFDS)** vai attiecīgā gadījumā **digitālais pārskats (DS)**. Abi šie pārskati vajadzības gadījumā ir izmantojami kā Komisijas sadarbības novērtējums. Tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā iepriekšējam tiesību akta finanšu pārskatam ir pievienota īpaša nodaļa par digitālajiem aspektiem. Digitālais pārskats ir īstenošanas un deleģēto aktu vienkāršota versija.

Labas prakses piemēri

SADARBSPĒJAS NOVĒRTĒJUMI, IZMANTOJOT DIGITĀLAJAM LAIKMETAM PIEMĒROTAS POLITIKAS VEIDOŠANAS SATVARU

²³ [Novērtēšanas pamatnostādnes | Sadarbības Eiropas portāls.](#)

²⁴ [Digitālajam laikmetam piemērotas politikas veidošana | Sadarbības Eiropas portāls.](#)

²⁵ [Novērtējuma ziņojuma repozitorijs | Sadarbības Eiropas portāls.](#)

²⁶ Dati izriet no 2025. gada Sadarbības Eiropas uzraudzības mehānisma rezultātiem. Plašāka informācija ir pieejama SWD(2025)975.

Novērtējumā tika uzsvērts, ka ES līmeņa sistēmas, piemēram, Elektroniskās identifikācijas sistēma *eIDAS*²⁷ un ES kiberdrošības satvars²⁸, ir galvenie drošas, sadarbspējīgas pakalpojumu sniegšanas veicinātājfaktori, un nav konstatēti nekādi citi pārrobežu šķēršļi.

Izmantojot digitālajam laikmetam piemērotas politikas veidošanas satvaru, Komisija 2025. gadā ir pabeigusi 32 sadarbspējas novērtējumus par politikas priekšlikumiem, un Sadarbspējīgas Eiropas portālā ir pieejami tādi piemēri kā *BridgforEU*²⁹ un Digitālo atkritumu sūtījumu³⁰ regula.

PĀRROBEŽU DIGITĀLIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI: DEKLARĀCIJA PAR ZVIEDRIJAS UN SOMIJAS SADARBĪBU

Deklarācija par Zviedrijas un Somijas sadarbību³¹, kas parakstīta 2024. gada 16. septembrī, ir svarīgs atskaites punkts pārrobežu digitālajā sadarbībā. Tā ir vērsta uz sadarbspējīgiem digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, tostarp iedzīvotāju datu apmaiņu un saskaņotiem uzņēmējdarbības noteikumiem, lai uzlabotu iedzīvotāju un uzņēmumu pārrobežu piekļuvi, efektivitāti un uzticamību.

Deklarācijas pamatā ir sadarbspēja, kas nodrošina raitus pakalpojumus, spēcīgāku kiberdrošību un labāku koordināciju, vienlaikus veicinot ekonomisko integrāciju un inovācijas. Šī iniciatīva apliecina, ka kopīgi mērķi, kopīgi ieguldījumi un saskaņoti standarti ir būtiski sekmīgai pārrobežu digitālajai sadarbībai, piedāvājot citām ES dalībvalstīm paraugprakses modeli ar Eiropas līmeņa nozīmību.

Nākotnes apsvērumi

Sadarbspējas novērtējumi jau no paša sākuma ir izrādījušies vērtīgi, iestrādājot pārrobežu sadarbību jaunos tiesību aktos un digitālos publiskajos pakalpojumos. Ilglaicīga efektivitāte būs atkarīga no procesu un norādījumu racionalizēšanas, jaunu prioritāšu (piemēram, MI, datu pārvaldības un kiberdrošības) integrēšanas un konsekventas piemērošanas visās dalībvalstīs un ES iestādēs.

Komisijas līmenī ir gaidāmi iekšējie norādījumi par sadarbības novērtējumiem iepirkuma jomā. Tiek pētīts uz MI balstīts rīks *AI4DRPM*, lai varētu daļēji automatizēt digitālos pārskatus un tiesību aktu finanšu un digitālos pārskatus, tādējādi samazinot darba slodzi un vienlaikus saglabājot to nozīmību digitālās ietekmes novērtēšanā. Šo

²⁷ Elektroniskās identifikācijas, autentifikācijas un uzticamības pakalpojumi — uzziniet vairāk [eIDAS regulā | Eiropas Komisija](#).

²⁸ [ES kiberdrošības satvars](#).

²⁹ [Novērtējuma ziņojums par *BridgforEU* | Sadarbspējīgas Eiropas portāls](#).

³⁰ [Novērtējuma ziņojums par Digitālo atkritumu sūtījumu regulu | Sadarbspējīgas Eiropas portāls](#).

³¹ [Deklarācija par Zviedrijas un Somijas sadarbību](#).

pasākumu mērķis ir padarīt sadarbības novērtējumus par labāka regulējuma un politikas īstenošanas stūrakmeni.

SADARBĪBA STARP KOMISIJU UN CITĀM IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

Pagājušajā gadā Komisija pastiprināja ieinteresēto personu sadarbību, lai virzītu uz priekšu Sadarbībspējīgas Eiropas aktu. Dalībvalstis piedalās ar Sadarbībspējīgas Eiropas kolēģijas un tās apakšgrupu starpniecību, nosakot prioritātes un darba kārtību, savukārt sadarbības koordinatori, eksperti un prakses kopienas nodrošina to, ka praktiskā pieredze sniedz informāciju politikas un rīku izstrādei. Sadarbība aptver arī kandidātvalstis, starptautiskos partnerus un standartizācijas iestādes, ņemot vērā digitālo publisko pakalpojumu savstarpējo saistību. Sadarbība saistībā ar Sadarbībspējīgas Eiropas aktu un tā kolēģiju nodrošina pievienošanās sarunu valstīm vērtīgu iespēju laikus pielāgoties ES digitālās pārvaldības standartiem, tādējādi paātrinot pakāpenisku integrāciju ES digitālajā vienotajā tirgū. Partnerības ar rūpniecības nozari, akadēmiskajām aprindām, pilsonisko sabiedrību un starptautiskām organizācijām ir veicinājušas atvērtā pirmkoda risinājumus, *GovTech* tirgus un regulatīvās smilškastes, palīdzot saskaņot centienus, izvairīties no dublēšanās un radīt pārrobežu un starpnozaru sinerģiju.

SECINĀJUMS UN IESKATS NĀKOTNĒ

Šis pirmais gads Sadarbībspējīgas Eiropas akta īstenošanā ir radījis pamatu spēcīgākam un saliedētākam digitālajam publiskajam sektoram visā ES. Gūtie sasniegumi liecina, ka sadarbība vairs nav tikai tehnisks jautājums, bet gan stratēģisks Eiropas digitālās suverenitātes un konkurētspējas veicinātājfaktors. Tādi atskaites punkti kā pārvaldības struktūru izveide, sadarbības novērtējumu uzsākšana un kritēriju pieņemšana marķētiem risinājumiem ir apliecinājuši ES spēju rīkoties kolektīvi. Nākamajā gadā mēs varam gaidīt šādas norises:

- kolēģija pieņems pirmo Sadarbībspējīgas Eiropas programmu, kurā būs noteiktas prioritātes 2026. gadam un turpmākajam periodam;
- kolēģija apstiprinās Sadarbībspējīgas Eiropas risinājumu pirmo kopumu un pamatnostādnes risinājumu atkalizmantošanai un kopīgošanai;
- tiks īstenoti papildu atbalsta pasākumi dalībvalstīm un ES struktūrām, tostarp mācību kursi, regulatīvās smilškastes, atbalsta projekti un salīdzinošās izvērtēšanas mehānismi;
- tiks atjaunināti papildu norādījumi un rīki sadarbības novērtējumiem, lai veicinātu vienkāršošanu.

Citiem pasākumiem būs vajadzīga politiska apņemšanās un ieguldījumi: vajadzēs paplašināt marķētu risinājumu ieviešanu un integrēt sadarbību galvenajās ES

politikas iniciatīvās, piemēram, Datu aktā³², Vienotās digitālās vārtejas regulā³³ un Mākslīgā intelekta aktā³⁴, kā arī nostiprināt Eiropas vadošo lomu pasaulē, saskaņojot to ar starptautiskajiem standartiem. Komisija kopā ar dalībvalstīm un partneriem turpinās virzīt šo programmu, nodrošinot, ka sadarbspēja kļūst par digitālākas, iekļaujošākas un noturīgākas Eiropas Savienības stūrakmeni.

³² [Regula \(ES\) 2023/2854 - LV - EUR-Lex.](#)

³³ [Regula - 2018/1724 - LV - EUR-Lex.](#)

³⁴ [Regula \(ES\) 2024/1689 - LV - EUR-Lex.](#)